

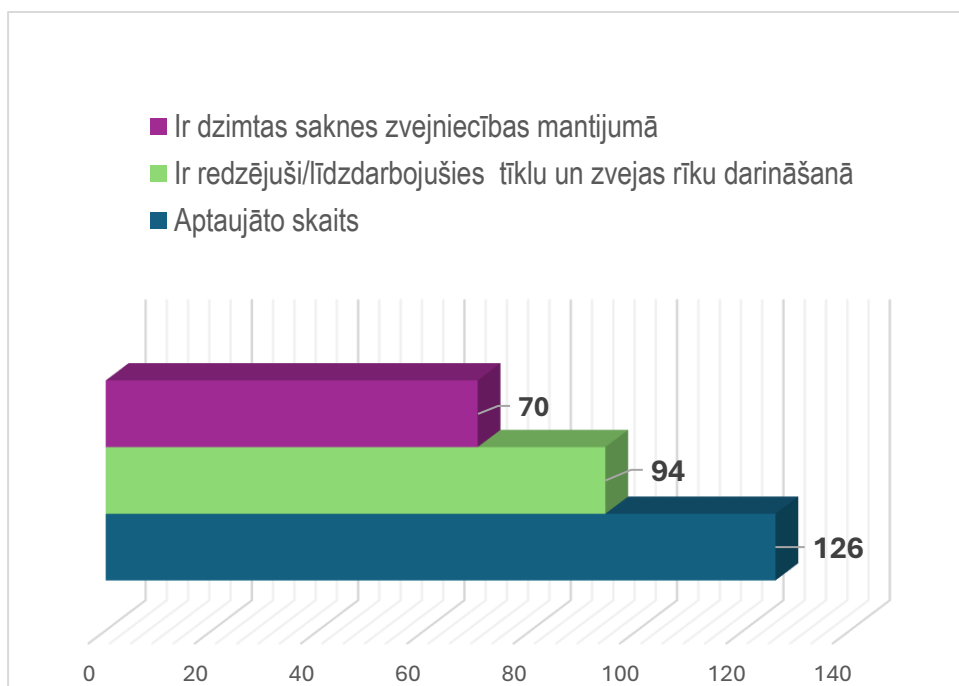
PIEKRASTES IEDZIEVOTĀJU LĪDZDALĪBA

KOPIENAS UN PIEKRASTES IEDZIEVOTĀJU VIEDOKLIS PAR ZVEJNICĪBAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANU UN PRIEKŠLIKUMI MANTOJUMA AKTUALIZĒŠANAI

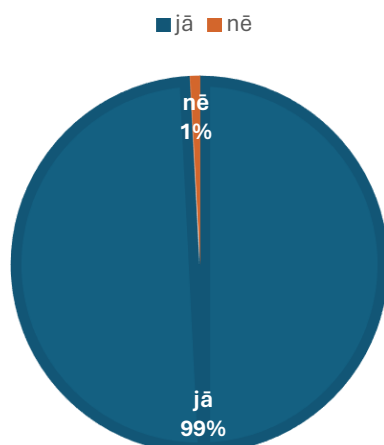
Aptauja veikta no **2023.gada septembrim līdz 2023.gada novembrim**.

Aptaujas respondentu skaits – **126**, no kuriem **94** ir redzējuši, kā top tīkli, vai arī pašiem bijusi iespēja darināt tīklus.

70 aptaujas respondentu dzimtām ir saikne ar zvejniecības mantojumu.

VAI MŪSU DIENĀS BŪTU AKTUĀLI KOPT UN POPULARIZĒT ZVEJNICĪBAS MANTOJUMU

KĀDI IR IEROSINĀJUMI UN IDEJAS, VAI UN KĀ PIEKRASTES ZVEJNICĪBAS MANTOJUMU VAR AKTUALIZĒT MŪSDIENĀS?

Attīstīt regulārus linuma darināšanas paraugdemonstrējumus Jūrmalas brīvdabas muzejā.
Izstrādāt vietējo suvenīru - tīkliņu ar Jūrmalas simboliku.
Caur izstādēm, darbnīcām, īpaši skolēniem, ģimenēm.
Vairāk sadarboties ar skolām, jo jauniešiem Jūrmala asociējas tikai ar tūrismu un atpūtu.
Apkaimēs rīkojot tematiskus pasākumus. Uzsvars uz apkaimēm nevis lieliem masu pasākumiem
Dot zvejas atļaujas.
Iepazīstināt sabiedrību ar zveju tīklu darināšanu un zvejnieku tradīcijām Jūrmalā. Jo to nezina ne vietējie, ne pilsētas viesi jauniešu vecumā.
Radošo prasmju darbnīcas Brīvdabas muzejā, arī dažādos gadatirgos Jūrmalas apkaimēs
Meklēt faktus, liecības, materiālus, savukārt saglabāto inventāru un izstādīt apskatei ar kvalitatīvu gidu stāstījumu.
Jūrmalas brīvdabas muzejs ir ļoti skaista un īpaša vieta, kur pabūt un sajūst Jūrmalas vēsturi. Jaunajai paaudzei to noteikti vajag stāstīt un rādīt, jo ir jāzina savas saknes.
Diemžēl laikam jau tie būs sociālie tīkli, galvenais ir uzrunāt cilvēku. Visu var, ja vēlme un varēšana.
Jāveicina piekrastes zvejniecība.
Pulcinot jūrmalniekus jūras krastā, darot darbus kopā, kā to darīja senatnē, apmainoties ar zināšanām, ejot zvejā un pēc loma gatavojot uz ugunsкура zupu, vai kūpināt zivis. Tas būtu veselas dienas vai vairāku dienu notikums.
Zvejniecības vēstures izziņāšana un popularizēšana. Jūrmalas muzejā sagatavot regulāru ekspozīciju, kas interesētu gan vietējos, gan pilsētas viesus.
Rīkot meistarklases, lekcijas.
Veidot meistarklases skolēniem.
Vai jūrā vispār vēl ir zivis? Nezinu, kā to aktualizēt, ja pārsvarā visas piekrastes mājas tagad pieder cilvēkiem, kuriem nerūp tradīcijas.
Jūrmalas brīvdabas muzejs jau ir uzsācis kultūras mantojuma aktualizāciju. Ar prieku sekoju līdzī un piedalos šajos pasākumos. Būtu interesanti apskatīt citu jūrmalnieku dzimtu fotogrāfijas kādā izstādē un labprāt apmeklētu pasākumus, kuros pulcējas sava aroda meistari – zvejnieki, kuri dalītos savā pieredzē, kā arī sarunas gaitā būtu interesanti uzklaut stāstījumu, kā ir mainījies zvejnieka amats kopš seniem laikiem.
Lai aktualizētu, muzejam ir nepieciešams finansējums.
Vairāk legālas maksāšanas un zvejas vietas.
Aptaujāt zvejniekus, tikšanās muzejos, vairāk Jūrmalas muzejā informāciju par zvejniecību pilsētā.
Apzināt tos, kuri vēl gājuši jūrā un darbojušies ar zvejas lietām, t rīkot pasākumus – iet jūrā, tarot tīklus, žāvēt zivis, rīkot zivju ēdienu meistarklases.
Gastronomija, zvejnieksvētki.
Izstādes ar fotogrāfijām, kad vēl jūras krasta apkaimēs gāja jūrā. Varētu būt pie glābšanas stacijām.
Uzsvērt nozīmi un popularizēt skolās vēstures stundās, projektu nedēļās skolās.
Uzņemt filmu par zvejniecības amatu meistariem.
Šis vairāk piestāvētu Jūrmalas brīvdabas muzejam.
-Svarīgs ir pielietoto prasmju noderīgums mūsdienās. - Seno laiku materiālu vai metožu priekšrocība attiecībā pret mūsdienu materiāliem/ metodēm. - Suvenīru formāts (Jūrmalas vēsturiskais aspekts) identitātes stiprināšanai.

<ul style="list-style-type: none"> - Ar zvejniecību saistītā daiļliteratūra/ sporta veidi/ citas disciplīnas. - Izlaušanās istabas (kā "Ziedoņa klasei") vai pastaigu maršruti vietējiem/ tūristiem. - CITĀDAS ekskursijas ar ex-zvejniekiem – gidiem autentiskā vidē. - Aicinājums pilsētas uzņēmējiem integrēt zvejniecības mantojuma elementus interjerā/ produktā/ vizuālā reklāmā/ identitātē. - vēsturisko mājvietu identificēšana un stāstu audiovizuālā materiāla veidošana (jau viens bijis - LTV1 raidījums "Ielu stāstos" par Zemeņu ielu).
<p>Diemžēl zivju resursi samazinās, nav zivju daudzveidības un zvejnieka arods nav populārs. Būtu nepieciešamas meistarklases, diskusijas.</p>
<p>Reklamēt zvejnieku svētkos, mājas lapa, konkursi, suvenīri.</p>
<p>Nav jēgas.</p>
<p>Rādīt kā tīklus darināja toreiz, veidojot kā provinces stāstus, mājas kūpinājumu produkcijas izstādes.</p>
<p>Ieinteresējot skolniekus.</p>
<p>Runāt ar cilvēkiem, kuriem ir prasmes, un sekmēt to nodošanu tālāk.</p>
<p>Pārņemt no vecākās paaudzes amatu prasmes.</p>
<p>Saglabāt senās tradīcijas – zveju, laivu piestātnes – sedumus.</p>
<p>Turpinot zveju.</p>
<p>Atļaut zvejot.</p>
<p>Veidot mantojumu kā interaktīvu kultūrtūrisma produktu, kā arī attīstīt dizaina lietas, izmantojot vecās amatu prasmes.</p>
<p>Ievākt veco ļaužu stāstus, intervējot tos un intervijas iemūžinot, kā arī apkopojot par konkrēto tēmu fotogrāfijas, varbūt pat ievācot senos priekšmetus, kam būtu atrodama vieta piekrastes muzejos vai senlietu krātuvēs.</p>
<p>Atbalstīt mazo darbnīcu esamību, kas gan demonstrē senos amatus, gan var piedāvāt t.s. hobbibiznesa iespējas – darboties un gatavot nepieciešamo tiem retajiem piekrastes zvejniekiem, kas vēl piekrastē mīt.</p>
<p>Veidot zvejas dienas kopā ar zvejniekiem, kur paralēli var gan apēst mūsu pašu zivis, gan pilnībā iepazīt to procesu. Daudzi arī būtu ieinteresēti doties jūrā kopā ar zvejnieku, redzēt pašu tīkla vilkšanas procesu.</p>
<p>Rīkot līdzīgus konkursus skolās, lai no bērnības zinātu, ka aug zvejniekiemā un kā praktiski notiek zvejniecība.</p>
<p>Zvejnieku svētkos galveno akcentu likt uz zvejnieku un amata prasmēm.</p>
<p>Apgūt prasmes, kuras var pielietot mūsdienās.</p>
<p>Domāju, ka zvejniecības mantojumu varētu aktualizēt Zvejnieksvētku ietvaros, nodrošinot kādas papildus aktivitātes pie pašiem zvejniekiem, piemēram, iešanu jūrā ar zvejniekiem, tīklu aušanu utt.</p>
<p>Tīklu darināšana un lāpīšana ir izmirstoša profesija. Varētu rīkot pulciņus tiem, kas grib to apgūt. Protams, grūti ir atrast profesionāli, kas būtu gatavs mācīt.</p>
<p>Lietas, kas nebeidz pārsteigt Lapmežciemā – zemās, senās zvejnieku mājiņas (rast iespēju redzēt arī iekšpusi), garais tīklu šķūnis uz pāļiem (brīnišķīga vieta senlietu ekspozīcijai), zvejas laivas (iespēja iekāpt, izbraukt), tīklu žāvēšana vabās (var izveidot neparastu labirintu) un vēl un vēl. Daudziem ieraudzīt enkuru smiltīs jau liekas satriecoši. Cilvēkus uzrunā autentiskums.</p>
<p>Piesaistīt investīcijas, lai atjaunotu sedumu. Atbalstīt vietējos zvejniekus un risināt roņu problēmu.</p>
<p>Samazināt zvejas kvotas. Atjaunot Engures jūras skolu un, protams, valstij finansiāli atbalstīt zvejniekus.</p>
<p>valdības līmenī kaut ko var mainīt.</p>
<p>Piešķirt vienu zvejas licenci jūrā vienam cilvēkam no vienas saimniecības, bez liekiem konkursiem. Vai vismaz tiem, kuri tur dzīvo visu savu mūžu un nav bijuši deklarēti citur.</p>
<p>Skolēnus mazās grupās aizvest pie zvejniekiem, lai iepazīst to dzīvesveidu. Vai arī skolās organizēt kaut kādas amatu dienas. Arī Tukuma tirgū varētu būt akcija – "Salāpi tīklu".</p>

Varētu būt darbnīcas, kur varētu interesenti darboties.
Skolās atjaunot konkursu: "Vai Tu mīli jūru?", tā iesaistot jauno paaudzi.
Ekskursijas un meistarklases.
Atļaut piekrastes zvejniekiem – lieliem un maziem saimniekot savos īpašumos.
Ļaujiet zvejniekiem darīt savu arodu, atvieglot darbu, mazinot nevajadzīgu birokrātiju.
Rādīt.
Atbalstot zvejniekus un risinot viņu problēmas kopā, piemēram, jautājums par roņiem, kuri saplēš tīklus un izēd lomus.
Mācīties no kaimiņiem.
Saglabāt rīkus, vietas, piekrasti laivu vietās.
Zinu, ka daudzi vēlētos iemācīties kūpināt zivis. Varētu veidot meistarklases.
Jā, un daudz.
Zvejas tradīcijas jāaktualizē tūrismā, izglītībā un citās nozarēs. - Mūsdienu zvejnieks ir jāpopularizē sociālajos tīklos, vietējā sabiedrībā. Jāmazina birokrātijas – nelikt pārmērīgu slogu dokumentu aizpildīšanā.
Radīt atbalstu, lai nesarežģītu zvejniekiem iešanu jūrā un lai zināšanas zvejniecībā vismaz kaut kā tiktu pārmantotas. Runāt par tēmu tagadnē, ne tikai pagātnes formā.
Pasākumus piekrastē rīkot tematiskākus.
Lai piekrastes ciemos ir iespējas darboties – pamācīties t seno tīklu lāpīšanu, , piemēram, muzejā vai atsevišķos pasākumos - Zvejnieksvētkos, Muzeju naktīs..
Ragaciema aktīvo iedzīvotāju veikums – sedums – ir īsts paraugs. Arī Lapmežciema muzejs ir aktīvs.
Nezinu.
Atbrīvot šo nodarbi no jebkādiem maksājumiem, nodokļiem, izņemot rūpniecisko zveju.
Kā atsevišķa sadaļa pagasta lielākajos svētkos, jo cilvēki ir sabraukuši un tad šim var pievērst vislielāko uzmanību.
Meistardarbnīcas, izglītojoši pasākumi.
Noteikti veidot vairāk informācijas par piekrastes zvejniekiem un to darbu. Vairāk pasākumu, kas to popularizē. Un beidzot – kūpinātas zivis ir šīs vietas emblēma.
Ieviest skolās stundu par jūru, zvejniecību, ciemu izcelsmi un vēsturi.
Ievediet bērndārzniekus un skolēnus jūrā ar laivu un parādiet, kā tiek vilkti ārā lomi.
Tūrisma grupām es jau to daru.
Ieteikums palīdzēt uzturēt senču mantojumu, zvejas laivas, tauvu mājas, dažas ir palikušas manu senču sētā, diemžēl jau bēdīgā stāvoklī.
Apkopot (audio, video, foto, rakstiski) visu iespējamo informāciju. Nodrošināt, ka vienmēr ir kādi, kas to apgūst, prot, var nodot tālāk. Stāstīt, demonstrēt Zvejnieku svētkos, muzejos utt. Īpaši atbalstīt zvejniecību kā profesiju.
Projekti skolēniem, informācija presē, TV, radio, dažādi ar zvejniecību saistīti pasākumi jūrmalciemos. Atbalstīt zvejnieku saimniecību "Dienīgas", kuras vistiešākā veidā nodarbojas ar zvejniecības mantojuma popularizēšanu mūsdienās.
Veidojot meistarklases, piemēram, par tīklu lāpīšanu.
Attīstīt amata prasmi, veidot speciālus pasākumus..

16.09.2023.

Mantojuma dienas Jūrmalā DOMNĪCA par senajām zvejas prasmēm Jūrmalā
Jūrmalas kultūras un mantojumu ekspertu, uzņēmēju un jauniešu idejas un priekšlikumi

Domnīcas ieraksts - <https://www.youtube.com/watch?v=WMNkhYPIAW8&t=8s>

APZINĀŠANA	Izprast zvejniecības šī brīža situāciju Jūrmalā - apzināt zvejnieku kopienu un meklēt instrumentus to stiprināšanai, ne tikai tikšanās un Zvejnieku svētki, bet arī nozvejas jautājumi. Vai ir iespējams attīstīt zveju Jūrmalā kā kultūrvēsturisku uzņēmējdarbības nišu ar dabai draudzīgiem zvejas tīkliem? Ja vērtīgākās šīs piekrastes zivju nozvejas ir ziemā - janvāris, februāris, marts, vai ir iespējams attīstīt tūrisma produktu - īpašu restorānu nedēļu ziemas periodā ar vietējām jūras vēltēm?
IZGLĪTĪBA	Ko no vēsturiskā mantojuma ir iespējams integrēt Jūrmalas izglītības iestādēs? Mājturības un darbmācības stundās apgūt tīkliņu siešanu, veidot audio gidu pastaigas pa kultūrvēsturiskām vietām, apmeklēt Jūrmalas brīvdabas muzeju, iekļaut Jūrmalas vēsturi kādā no esošajiem priekšmetiem vai veidot īpaši apkaimju vēsturei veltītas projektu nedēļas, kuru laikā skolēni aptaujātu un izzinātu savas dzimtas vai apkaimes vēsturi? Izglītība noteikti atklājās kā viens no pamata virzieniem, kas ir būtisks turpmākai vērtību saglabāšanai. Un izglītības ietvaros radītās meistarklases vai pastaigu ekskursijas būtu piedāvājams produkts arī pilsētas viesiem
SAGLABĀŠANA	Un visa pamats - turpināt padziļināti pētīt un saglabāt esošās vērtības, kas ir saturiskais segums jebkuram jaunam risinājumam.

30.11.2023.

DOMNĪCA par zvejniecības mantojumu,
īpaši par zvejas tīklu darināšanas prasmju saglabāšanu un attīstību
Jūrmalas valstspilsētas un Tukuma novada piekrastē
Jūrmalas, Tukuma novada Lapmežciema un Engures pagastu Ekspertu un kopienas ideju priekšlikumi

Domnīcas ieraksts: <https://www.facebook.com/jurmalasamatnica/videos/1546911222749764/>

JOMAS	1.KOMANDA
Ekonomika	Tematisks, izzinošs tīklu parks Linuma izstrādājumu fabrika (darbnīca) – krekliņi, rotas, basketbola tīkls, interjera priekšmeti, šūpuļtīkli u.c.) Kulinārā mantojuma restorāns + kūpinātava + zivju tirgus
Kopiena	Kopīga aizsargtīklu (maskēšanās nolūkiem) darināšana Apkaimju atmiņu stāstu vakari + apkaimju ekskursijas (vakars veltīts stāstiem, kulinārajam mantojumam/ māca viens otru u.c.)
Izglītība	Mājturības un vizuālās mākslas stundās lokālo prasmju elementi (saivas, tīkliņi u.c.) Konkurss "Vai Tu mīli jūru?"
Kultūrvide	Zvejnieku diena Tīklu ceļš
	2.KOMANDA

Ekonomika	Tīklu siešanas amata saglabāšanu veicinātu filē rokdarbu fabrikas saglabāšana, izšujot šajā fabrikā dažādus sadzīves un dekoratīvos priekšmetus Šūpuļtīkli Aizsargtīkli dārzkopībā
Kopiena	Tematiskie svētki, iekļaujot vienotu tēmu Sacensības tīklu lāpīšanā
Izglītība	Mājturībā tīklu siešana Tikšanās ar meistariem Ar zvejniecību saistītas spēles
Kultūrvide	Mākslas objekti/ instalācijas Izzinoši maršruti
3.KOMANDA	
Ekonomika	Zivju degustācijas zvejnieku sētā + amata prasmju demonstrācijas Suvenīru līnija (zvejas rūnu (tīklu atspiedumi) keramikā un gleznās
Kopiena	Kopiena meklē amata pratējus. Veic intervijas, vāc materiālus utt. Balva prasmju nesējam vai aktīvākajam amata prasmju popularizētājam Kopiena īsteno kopīgus projektus ar muzeju, bibliotēku, kultūras iestādi u.c.
Izglītība	Novadpētniecības stundu ietvaros apgūt mantojumu Muzejpedagoģiskās nodarbības Meistarklases/ pulciņi par šo amatu
Kultūrvide	Zvejas tīkli mākslā – izstāde. 14 gleznotāji no 4 valstīm par zvejniecības tēmu – varētu pārnest uz tīkliem šīs prasmes Pasākumu ietvaros demonstrē amata prasmes (lielie pasākumi – Zvejnieksvētki)
4.KOMANDA	
Ekonomika	Unikāli ūdens attīrīšanas tīkli, veidoti pēc senām Jūrmalas zvejnieku tradīcijām Ražot šķiedru no dabīgām izejvielām, lai izmantotu tīklus saimniecībā, ražošanā utt.
Kopiena	Atmiņu stāstījumu vakari par vietējo sadzīvi Seno zvejnieku sētu, māju, dzimtu atdzimšana ar vēsturiskajiem nosaukumiem Interaktīvas spēles, kurās izmantotas zvejniecības termini, tradīcijas utt.
Izglītība	Zvejas rīku prasmju apguve (ārpusklases nodarbības no skolas vecuma) Mūsdienu tehnoloģiju izmantošana zvejas rīku ražošanā Atjaunot konkursu, viktorīnu "Vai Tu mīli jūru?" piekrastes ciemos Muzeja pedagoģiskā programma, meistarklases
Kultūrvide	Dekorācijām! Dizainam! Jūrasvētku atdzimšana ar senajām tradīcijām
5. KOMANDA	
Ekonomika	Tīklu izmantošana māju interjerā Tīklu atrakcijas, tīklu parks Šūpuļtīklu ražošana, lai gulētu pie jūras priedēs
Kopiena	Facebook grupa par kopienas komunikāciju caur tīkliem Māmiņas ar bērniem bibliotēkā mācās siet mezglus, siet tīklus – attīsta motoriku
Izglītība	Tīklu labirints publiskā parkā – vides objekts + <i>flash mob</i> Veco zvejnieku zināšanu nodošana jauniešiem. Meistaru vērošana, sadarbība. Darbmācības stundas. Arodizglītība Radošās tīklu darbnīcas un pulciņi skolā
Kultūrvide	Tīklu mantojuma popularizēšana pilsētas svētkos un muzejos kā praktiskās darbnīcas – meistardarbnīcas tīklu siešana Nāru skaistumkonkurss – skaistākā kaimiņiene tīklā (arī virtuālā)